

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ

Панасюк Ю. В.

кандидат філософських наук,

*старший викладач кафедри англійської мови з методикою викладання
Криворізького державного педагогічного університету
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Стрімкий розвиток сучасного світу вимагає від людини ХХІ століття не тільки безпосередньої участі в розбудові громадянського суспільства, а й беззаперечної активізації власних умінь і навичок, серед яких чинне місце посідає розвиток критичного мислення. Дане поняття може бути визначене як здібність висувати обґрунтовані рішення, аналізувати та синтезувати інформацію, визначати проблемні ситуації та пріоритетний напрямок діяльності, робити логічні висновки, виходячи з базових знань і умінь.

Реалізувати поставлену мету можливо за умови оволодіння англійською мовою на професійному рівні. Саме таке завдання постає перед студентами вищих навчальних закладів, які, розуміючи необхідність у вивченні іноземної мови, приділяють значну увагу не тільки теоретичним аспектам, а й практичному спрямуванню своєї майбутньої професії, що безпосередньо пов'язано з критичним мисленням. Володіння англійською мовою – це вимога часу, яка знаходиться у центрі уваги успішної особистості.

В умовах сьогодення постає потреба у розумній, критично мислячій особистості, висококваліфіковану підготовку якої може забезпечити університет. Вирішення комунікативних завдань, розвиток мовленнєвої компетенції, пошук інформації та її критичне осмислення, а також здатність застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування – все це є прерогативою критичного мислення. На заняттях з англійської мови студенти повинні бути забезпечені основними механізмами розвитку критичного мислення, до яких можемо віднести: здатність до кооперації з іншими учасниками комунікативного процесу, толерантне ставлення до протилежних точок зору, зацікавленість у навчальному процесі, бажання продовжувати навчання протягом усього життя (lifelong learning), ефективне спілкування. Критичне мислення сприяє розвитку емпатії, креативності, забезпечує встановлення міжособистісних зв'язків [2].

У контексті розвитку критичного мислення на заняттях з англійської мови студентам можуть бути запропоновані наступні види діяльності: віднести лексичні одиниці до тієї чи іншої категорії, здійснити

дослідження в межах певної теми, провести порівняльний аналіз різних явищ, об'єктів, поставити під сумнів будь-яке твердження, що може супроводжуватися активним обговоренням, що передбачає подальше розгортання дискусій та дебатів.

Технологія критичного мислення передбачає дотримання трьох-фазової структури заняття, до якої варто віднести наступні етапи: виклик, осмислення змісту та рефлексія. На етапі виклику важливим аспектом є актуалізація знань, якими студент вже володіє і за допомогою яких може визначити основні цілі заняття шляхом постановки питань [1, с. 27]. Окрім того, даний етап пов'язаний з систематизацією інформації та створення асоціативних зв'язків.

На етапі осмислення змісту постає необхідність в отриманні нових знань, розширенні вже існуючих уявлень. Даний етап є логічним продовженням попереднього.

На етапі рефлексії відбувається обговорення нового матеріалу у формі діалогів, дискусій, дебатів, проєктів, вирішення проблемних ситуацій. Однією з ключових проблем на даному етапі є відсутність у студентів немовних спеціальностей навичок аргументованого викладу матеріалу, який здійснюється іноземною мовою [1, с. 28].

Таким чином, можна дійти висновку, що стратегії розвитку критичного мислення сприяють формуванню та вдосконаленню навичок об'єктивно осмислювати інформацію, будувати гіпотези, обґрунтовувати власну точку зору, а також брати рівноправну участь в комунікативному процесі. Це забезпечує професійне зростання особистості шляхом оволодіння англійською мовою на більш високому рівні.

Література:

1. Главан А.А., Грамма Д.В. Развитие критического мышления в процессе обучения иностранному языку студентов неязыковых направлений. *Педагогика и просвещение*. 2019. № 2. С. 24-31.
2. Tara DeLecce. What is Critical Thinking? – Definition, Skills & Meaning. 2018. URL: <https://study.com/academy/lesson/what-is-critical-thinking-definition-skills-meaning.html> (дата звернення: 16.11.2021).